

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119218728
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119218728.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, pr. zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: N. I., Y. X.X.XXXX, E. I. XXXX/XX, XXX XX I., pr. zast. JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 50 490 044, o zaplatenie 2.420,93 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.06.2021 č.k. 29Csp/266/2019 - 181, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 181,20 eur s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania, v tejto časti zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavuje.

II. V prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok potvrdzuje.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie 634 EUR.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.377,24 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.981,24 EUR od 25.01.2020 do 13.08.2020; zo sumy 1.920,84 EUR od 14.08.2020 do 11.09.2020; zo sumy 1.860,44 EUR od 12.09.2020 do 12.10.2020; zo sumy 1.800,04 EUR od 13.10.2020 do 01.11.2020; zo sumy 1.739,64 EUR od 02.12.2020 do 23.12.2020; zo sumy 1.679,24 EUR od 24.12.2020 do 18.01.2021; zo sumy 1.618,84 EUR od 19.01.2021 do 18.02.2021; zo sumy 1.558,44 EUR od 19.02.2021 do 15.03.2021; zo sumy 1.498,04 EUR od 16.03.2021 do 16.04.2021; zo sumy 1.437,64 EUR od 17.04.2021 do 13.05.2021 a zo sumy 1.377,24 EUR od 14.05.2021 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 44%.“

2. Rozhodnutie súd právne odôvodnil ust. § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 53 ods. 6, 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 144, § 145 ods. 1, 2, 3, § 146 ods. 1, 2 zákona

č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 1 ods. 1, § 1a ods. 1, 2, 3, 4, 5 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

3. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., dňa 15.7.2016 uzatvorila so žalovaným zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXX s uvedením druhu úveru - bezúčelový spotrebiteľský úver, výška úveru 2.500,- eur, celkové náklady spotrebiteľa 1.681,40 eur, celková čiastka 4.181,40 eur, výška splátky 69,69 eur, počet splátok 60, priemerná hodnota RPMN 16,36 %, RPMN 24,91 %, s fixnou ročnou úrokovou sadzbou 24,92 %, so splatnosťou 1. splátky 20.08.2016 a s termínom konečnej splatnosti úveru dňom 20.07.2021. Podaním zo dňa 22.04.2017 žalobca žalovanému oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru z dôvodu nezaplatenia omeškaných splátok a tohto vyzval na zaplatenie sumy 2.631,27 eur. Žalobca podaním doručeným súdu 07.06.2021 zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 634,- eur titulom úhrad realizovaných žalovaným dňa 19.11.2019 vo výške 30,- eur, dňa 13.08., 11.09., 12.10., 01.12. a 23.12.2020, 18.01., 18.02., 15.03., 16.04. a 13.05.2021 vo výške 60,40 eur. Žalovaný so späťvzatím žaloby nevysslovil nesúhlas, a preto súd v uvedenej časti v zmysle ust. § 144 až § 146 CSP konanie zastavil.

4. Ďalej súd poukázal na to, že prílohou podania žalobcu doručeného súdu 07.06.2021 boli aj súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za prvý štvrtrok roku 2016, zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky, ktorých obsahom je aj informácia o výške priemernej hodnoty RPMN pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami, respektíve pobočkami zahraničných bánk pri dobe splatnosti od jedného do piatich rokov v rozsahu 12,46%. Keďže dohodnutá výška úrokov 24,92% uvedená v zmluve dvojnásobne prekračuje priemernú úrokovú mieru bánk pri spotrebiteľských úverov, súd v tejto časti vyhodnotil zmluvu v zmysle § 41 Občianskeho zákonníka za neplatnú. Uzavrel, že žalobca od žalovaného môže požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov, lebo úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Keďže právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2.500,- eur, z ktorého podľa predloženého prehľadu splátok žalovaný uhradil sumu 488,76 eur, a v priebehu konania uhradil sumu 634,- eur, súd preto zaviazal žalovaného na plnenie vo výške 1.337,24 eur (2.500,- eur - 488,76 eur - 634,- eur) s príslušenstvom.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku, proti výrokom II. a IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď dospel k záveru len o čiastočnej neplatnosti právneho úkonu, že písomné dojednanie medzi zmluvnými stranami v časti výšky úrokovej sadzby je neplatné pre rozpor jej výšky s dobrými mravmi. Odvolateľ je toho názoru, že dojednanie o výške úrokovej sadzby je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, a preto neplatnosť uvedeného zmluvného dojednania má za následok neplatnosť celej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nielen v časti. Neplatnosť zmluvy ako celku spôsobila, že žalobca má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Keďže lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia v danom prípade uplynula 15.07.2018 (pred podaním žaloby) nárok je premlčaný, a preto bolo dôvodné rozsudok vo vyhovujúcom výroku zamietnuť. Navrhol rozsudok v napadnutej časti výroku zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

7. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný od posledného podania vykonal ďalšie čiastočné úhrady v celkovej sume 181,20 eur, a to nasledujúcimi platbami 16.06.2021, 16.07.2021 a 13.08.2021 v sume po 60,40 eur. Z uvedeného dôvodu zobral žalobu o zaplatenie sumy 181,20 späť s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania a navrhol v tejto časti konanie zastaviť. Žalovaným napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku považuje za vecne správne. Súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím sa žalobca stotožňuje. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd v prevyšujúcej, vyhovujúcej časti rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej

tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že žalobca namieta nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

13. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

14. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu vo výroku II. na zaplatenie nesplateného zvyšku poskytnutého úveru z dôvodu, že úver je postihnutý sankciou bezúčročnosti a bezpoplatkovosti, keďže dohodnutú výšku úrokov vyhodnotil ako rozpornú s dobrými mravmi. Žalovaný v odvolaní namieta, že dojednanie o výške úrokovou sadzby je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, preto mal súd prvej inštancie vyhodnotiť úverovú zmluvu za neplatnú ako celok, a z dôvodu neplatnosti zmluvy mal dospieť k záveru, že žalobca má nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok je premlčaný.

15. Vo vzťahu k dohode o výške úrokov odvolací súd uvádza, že pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným zásadám poctivosti, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však úroky neprimerané.

16. Odvolací súd na tomto mieste dáva do pozornosti aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/ 1/2009 zo dňa 31.07.2009, z ktorého vyplýva, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR tak možno konštatovať správnosť postupu súdu prvej inštancie.

17. V predmetnom prípade bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dohodnutá úroková sadzba vo výške 24,92%, pričom priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) v čase uzatvorenia zmluvy (júl 2016) predstavovala pre spotrebiteľské úvery od 1-5 rokov úrokovú sadzbu 6,98% ročne. V predmetnom prípade dojednaný úrok medzi stranami bol niekoľkonásobne vyšší ako priemerná výška úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rovnakom čase, ako bola uzatvorená zmluva. Dohodnutá úroková miera podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd taktiež považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver s úrokom viac ako dvojnásobne prevyšujúcim priemerné úroky porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom požadovaný úrok z úveru spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto úverovej zmluvy, pretože bolo zistené a preukázané, že priemerné úrokové sadzby v tomto období boli vo výške 6,98 % ročne.

18. Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného poukazuje na to, že za neplatnú z dôvodu rozporu dojednaných úrokov s dobrými mravmi môže byť považovaná iba časť dojednaní podstatne prevyšujúca obvyklú úrokovú mieru, pretože ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon, je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Otázku možnosti a nemožnosti oddelenia právneho úkonu treba posudzovať z hľadiska povahy a obsahu celého právneho úkonu a nielen z hľadiska oddeľovanej časti. Dojednanie o úrokoch treba chápať ako nedeliteľný celok. Pri neprimeranom dojednaní úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru je možné hovoriť o občianskoprávnej úžere, ktorá žiadnu právnu ochranu nepožíva. Neprimeraná odplata za úver ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo, a preto takéto neprimerané protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Takéto úverové praktiky sú z celospoločenského hľadiska nebezpečné v súvislosti s neprimeraným úverovým zaťažením obyvateľstva. Občianskoprávna úžera spôsobuje neplatnosť dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi, pretože sa poskytuje úver pri nadvláde veriteľa za úžernú cenu úveru.

19. Z uvedeného vyplýva, že neplatnosť zmluvného dojednaní o výške úrokovej sadzby nemá za následok neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako celku, a preto správne súd prvej inštancie posúdil aj námietku premlčania vznesenú žalovaným ako nedôvodnú. Správne vychádzal zo záveru, že neplatnosť zmluvného dojednaní o výške úrokovej sadzby má za následok neplatnosť dojednaní o výške úrokovej sadzby, nie celej úverovej zmluvy, čo je možné vyvodiť aj z ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z., kedy absencia uvedeného zmluvného dojednaní má iba za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ale nie absolútnu neplatnosť celej zmluvy.

20. Keďže žalobca vzal žalobu späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie a pred jeho právoplatnosťou, pričom žalovaný so späťvzatím žaloby nevyjadril nesúhlas, odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby o zaplatenie istiny 181,20 eur s prislúchajúcimi úrokmi z omeškania, v tejto časti zrušil rozsudok a konanie zastavil (§ 370 ods. 1, 2 CSP).

21. V dôsledku toho, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný bol povinný vrátiť už len istinu poskytnutého úveru, súd prvej inštancie správne postupoval, ak zaviazal žalovaného na zaplatenie zostatku istiny poskytnutého úveru s príslušenstvom, pričom odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

22. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).